

Prezes Rady Ministrów

Donald Tusk

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-21-24
UD24

Pan Szymon HOŁOWNIA
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Z poważaniem
Donald Tusk
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 1693, 1938 i 2760) w art. 24 dodaje się ust. 3–10 w brzmieniu:

„3. Rada Ministrów może przyjąć rządowy program dofinansowania wynagrodzeń oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń, pracowników określonych w tym programie, zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub na ich zlecenie.

4. Dofinansowanie wynagrodzeń, o którym mowa w ust. 3, może być wypłacane w formie dodatku motywacyjnego.

5. Program, o którym mowa w ust. 3, Rada Ministrów przyjmuje w drodze uchwały.

6. Program, o którym mowa w ust. 3, jest finansowany z dotacji celowej z budżetu państwa.

7. Do udzielania dotacji celowych z budżetu państwa na realizację programu, o którym mowa w ust. 3, stosuje się przepis art. 115 ust. 2.

8. Środki programu, o którym mowa w ust. 3, przeznacza się w całości na zwiększenie wynagrodzeń pracowników oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń.

9. Dofinansowanie wynagrodzeń, o którym mowa w ust. 3, nie stanowi podstawy naliczania świadczeń, odszkodowań i innych wypłat wynikających z odrębnych przepisów, w tym dodatkowego wynagrodzenia rocznego i nagród rocznych.

10. Dofinansowanie wynagrodzeń, o którym mowa w ust. 3, nie jest uwzględniane przy wyliczaniu średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu pomocy społecznej.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338) po art. 63 dodaje się art. 63a w brzmieniu:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

„Art. 63a. 1. Rada Ministrów może przyjąć rządowy program dofinansowania wynagrodzeń oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń, pracowników określonych w tym programie, zatrudnionych w żłobkach lub klubach dziecięcych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz dziennych opiekunów zatrudnionych przez jednostki samorządu terytorialnego.

2. Dofinansowanie wynagrodzeń, o którym mowa w ust. 1, może być wypłacane w formie dodatku motywacyjnego.

3. Program, o którym mowa w ust. 1, Rada Ministrów przyjmuje w drodze uchwały.

4. Program, o którym mowa w ust. 1, jest finansowany z dotacji celowej z budżetu państwa.

5. Do udzielania dotacji celowych z budżetu państwa na realizację programu, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisu art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.²⁾).

6. Środki programu, o którym mowa w ust. 1, przeznacza się w całości na zwiększenie wynagrodzeń oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń odpowiednio pracowników zatrudnionych w żłobkach lub klubach dziecięcych oraz dziennych opiekunów.

7. Dofinansowanie wynagrodzeń, o którym mowa w ust. 1, nie stanowi podstawy naliczania świadczeń, odszkodowań i innych wypłat wynikających z odrębnych przepisów, w tym dodatkowego wynagrodzenia rocznego i nagród rocznych.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 187 dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Program, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, Rada Ministrów przyjmuje w drodze uchwały.”;

2) po art. 187a dodaje się art. 187b w brzmieniu:

„Art. 187b. 1. Rada Ministrów może przyjąć rządowy program dofinansowania wynagrodzeń oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników określonych w tym programie, zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub na ich zlecenie.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1273, 1407, 1429, 1641, 1693 i 1872.

2. Dofinansowanie wynagrodzeń, o którym mowa w ust. 1, może być wypłacane w formie dodatku motywacyjnego.

3. Program, o którym mowa w ust. 1, jest finansowany z dotacji celowej z budżetu państwa.

4. Środki programu, o którym mowa w ust. 1, przeznacza się w całości na zwiększenie wynagrodzeń pracowników oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń.

5. Dofinansowanie wynagrodzeń, o którym mowa w ust. 1, nie stanowi podstawy naliczania świadczeń, odszkodowań i innych wypłat wynikających z odrębnych przepisów, w tym dodatkowego wynagrodzenia rocznego i nagród rocznych.

6. Do udzielania dotacji celowych z budżetu państwa na realizację programu, o którym mowa w ust. 1, przepisu art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.³⁾) nie stosuje się.”.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1273, 1407, 1429, 1641, 1693 i 1872.

U Z A S A D N I E N I E

Zmiany w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zmiana zaproponowana w art. 1 projektu ma na celu umożliwienie przyjęcia przez Radę Ministrów rządowego programu dofinansowania wynagrodzeń oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń, pracowników określonych w tym programie, zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub na ich zlecenie.

Jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są: ośrodek pomocy społecznej, dom pomocy społecznej, regionalny ośrodek polityki społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie, centrum usług społecznych – w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818), placówka specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, ośrodek wsparcia i ośrodek interwencji kryzysowej. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej mogą być prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego lub na ich zlecenie. Zgodnie bowiem z przepisem art. 25 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej organy administracji rządowej i samorządowej mogą zlecać realizację zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielając dotacji na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zleconego zadania organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzącym działalność w zakresie pomocy społecznej. Do zlecenia tych zadań stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571). Zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej odbywa się po uprzednim przeprowadzeniu konkursu ofert.

Kadra pomocy społecznej pełni bardzo ważną rolę w realizacji zadań państwa oraz samorządów na rzecz rodzin i osób wymagających wsparcia. Przemiany demograficzne, proces starzenia się społeczeństwa, zaburzenia psychiczne, bezdomność, długotrwałe i ciężkie choroby, przemoc domowa, to tylko niektóre problemy stanowiące istotę pracy osób wykonujących ww. usługi z zakresu pomocy społecznej.

Zakres obowiązków pracowników pomocy społecznej jest ogromny, a wymagany w tych zawodach poziom kompetencji i umiejętności interpersonalnych jest nieporównywalny z innymi zawodami. Znacząca część pracowników pomocy społecznej posiada wykształcenie

wyższe, w tym kwalifikacje specjalistyczne oraz pozyskiwane przez okres wielu lat tzw. specjalizacje w zawodach pomocowych.

Dane demograficzne wskazują jednoznacznie na konieczność zabezpieczenia interesów obywateli przez przygotowanie profesjonalnego, dostępnego i odpowiadającego na potrzeby społeczne systemu realizacji usług w pomocy społecznej realizowanego przez wykwalifikowanych specjalistów.

Tym samym proponowana regulacja umożliwi Radzie Ministrów przyjmowanie stosownych programów.

Zgodnie z proponowanym przepisem dofinansowanie przyznane w ramach przyszłych programów musi być przeznaczone w całości na zwiększenie wynagrodzenia pracownika. Na mocy programów ogłaszanych na podstawie proponowanego przepisu środki przysługujące z programu mają być środkami kierowanymi do pracowników, dodatkowymi względem środków przysługujących pracownikom na podstawie zawartych umów oraz przepisów w sprawie minimalnego wynagrodzenia oraz ustawy budżetowej.

Ponadto przewiduje się, że dofinansowanie do wynagrodzeń otrzymanych w ramach przyjmowanych przez Radę Ministrów programów nie będzie wliczane do podstawy naliczania świadczeń, odszkodowań i innych wypłat wynikających z odrębnych przepisów, w tym dodatkowego wynagrodzenia rocznego i nagród rocznych.

Zgodnie z art. 22 pkt 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej realizacja zadań wynikających z programów rządowych należy do wojewody. Szczegółowy zakres zadań wojewodów zostanie określony w programach przyjętych na podstawie projektowanych przepisów.

Jednocześnie, aby ograniczyć skutki finansowe przyszłych programów dla gmin, przewidziano dofinansowanie w wysokości do 100% z budżetu państwa.

Dodatkowo proponuje się, że dofinansowanie nie będzie uwzględniane przy wyliczaniu średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu pomocy społecznej. Rozwiązanie to ma na celu ograniczenie wzrostu obciążenia finansowego z tytułu opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, nałożonego ustawowo w kolejności na: mieszkańca, małżonka, zstępnych przed wstępnymi oraz gminę, z której osoba została skierowana. Z uwagi na fakt, że do określenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu pomocy społecznej wlicza się wszystkie koszty utrzymania mieszkańców – także wynagrodzenia zatrudnianych pracowników, to przekazanie dodatkowych środków na wynagrodzenia spowoduje wzrost kwoty rocznych kosztów działalności domu w danym roku, co przełoży się na wzrost średniego miesięcznego

kosztu utrzymania w roku kolejnym. Ponieważ odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej ponoszona jest do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania kolejno przez mieszkańca, osoby bliskie zobowiązane oraz gminę, z której osoba została skierowana, to de facto wzrośnie wysokość odpłatności wnoszonych za pobyt w domu. Intencją ustawodawcy jest zapewnienie wsparcia finansowego pracowników pomocy społecznej, w tym domów pomocy społecznej, bez jednoczesnego zwiększania kosztów pobytu w domu, a tym samym odpłatności osób i podmiotów zobowiązanych.

Zmiany w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Propozycja projektu ma na celu promocję zatrudnienia w żłobkach, klubach dziecięcych oraz u dziennych opiekunów oraz zatrzymanie odpływu wykwalifikowanej kadry z tych instytucji do przedszkoli publicznych. Należy pamiętać, że wynagrodzenie pracownika w żłobku, klubie dziecięcym, jak i dziennego opiekuna zatrudnionych w samorządach jest oparte o przepisy zawarte w art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960, z późn. zm.), gdzie wynagrodzenie liczone jest względem wynagrodzenia minimalnego, które od dnia 1 stycznia 2024 r. wynosi 4242 zł.

Proponuje się zatem, aby gmina otrzymała dodatkowe środki, które będzie mogła przeznaczyć na zwiększenie wysokości wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w jej jednostkach.

Zgodnie z proponowanym przepisem dofinansowanie wynagrodzeń musi być przeznaczone w całości na zwiększenie wynagrodzenia pracownika. Ponadto przewiduje się, że dofinansowanie wynagrodzeń nie będzie wliczane do podstawy naliczania świadczeń, odszkodowań i innych wypłat wynikających z odrębnych przepisów, w tym dodatkowego wynagrodzenia rocznego i nagród rocznych.

Zmiany w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zmiany w art. 187 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej precyzują, że rządowe programy wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są przyjmowane przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

Nowo dodawany przepis art. 187b stanowi szczególną podstawę prawną dla Rady Ministrów do wprowadzenia rządowego programu dofinansowania wynagrodzeń oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników określonych w programie, zatrudnionych w jednostkach

organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub na ich zlecenie.

Adresatami programów mogą być wyłącznie pracownicy zatrudnieni na podstawie stosunku pracy. Zgodnie z proponowanym przepisem dofinansowanie przyznane jednostkom samorządu terytorialnego w ramach programu musi być przeznaczone w całości na zwiększenie wynagrodzenia pracownika. Na mocy programów ogłaszanych na podstawie proponowanego przepisu środki przysługujące z programu mają być środkami kierowanymi do pracowników, dodatkowymi względem środków przysługujących pracownikom na podstawie zawartych umów oraz przepisów w sprawie minimalnego wynagrodzenia oraz ustawy budżetowej. Z tego względu wysokość dofinansowania może przekroczyć 80% wydatków na realizację przez jednostkę samorządu terytorialnego zadania własnego. Ponadto przewiduje się, że dofinansowanie wynagrodzeń otrzymanych w ramach programu nie będzie wliczane do podstawy naliczania świadczeń, odszkodowań i innych wypłat wynikających z odrębnych przepisów, w tym dodatkowego wynagrodzenia rocznego i nagród rocznych.

Projektowane przepisy stanowią podstawy prawne do przyjmowania przez Radę Ministrów programów rządowych i określają ogólne warunki tych programów, natomiast zasady realizacji i rozliczenia przeznaczanych środków zostaną określone w poszczególnych programach.

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projektowana regulacja nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 579).

Projektowana ustawa nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

Projektowana ustawa nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, o którym mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców i jest zgodna z przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo

przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236). Projektowana regulacja nie ma także wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Agnieszka Dziemianowicz-Bąk – Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Departament Pomocy Społecznej MRPiPS, tel. 538-117-280</p>	<p>Data sporządzenia 15.03.2024 r.</p> <p>Źródło:</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD24</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przemiany demograficzne, potrzeba tworzenia rodzicom warunków godzenia życia zawodowego z życiem prywatnym, zapewnianie skutecznej pomocy dla rodzin przeżywających trudności w opiece nad dziećmi i wychowywaniu dzieci, proces starzenia się społeczeństwa, zaburzenia psychiczne, bezdomność, długotrwałe i ciężkie choroby czy przemoc domowa to tylko niektóre wyzwania stanowiące istotę pracy osób wykonujących prace w zakresie realizacji usług z obszaru pomocy społecznej, wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej czy wsparcia opieki nad dziećmi do lat 3.

Pracownicy zatrudnieni przy organizacji i realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej są to pracownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub na ich zlecenie, realizujący zadania wynikające bezpośrednio z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Kadra pomocy społecznej pełni bardzo ważną rolę w realizacji zadań państwa oraz samorządów na rzecz rodzin i osób wymagających wsparcia.

Zakres obowiązków pracowników pomocy społecznej jest ogromny, a wymagany w tych zawodach poziom kompetencji własnych i umiejętności interpersonalnych jest nieporównywalny z innymi zawodami. Znacząca część pracowników pomocy społecznej posiada wykształcenie wyższe, w tym kwalifikacje specjalistyczne oraz pozyskiwane przez okres wielu lat tzw. specjalizacje w zawodach pomocowych.

Dane demograficzne wskazują jednoznacznie na konieczność zabezpieczenia interesów obywateli poprzez przygotowanie profesjonalnego, dostępnego i odpowiadającego na potrzeby społeczne systemu realizacji usług w pomocy społecznej realizowanego przez wykwalifikowanych specjalistów.

Zadaniem własnym gminy jest także organizacja opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. To niezwykle ważne zadanie umożliwi rodzicom godzenie życia zawodowego z życiem prywatnym. Ze względu na wzrost wynagrodzeń w gospodarce narodowej i zwiększenie ryzyka odpływu wykwalifikowanej kadry do innych sektorów zasadne jest umożliwienie przyznania wsparcia finansowego do wynagrodzeń dla tej grupy zawodowej.

Przedmiotowy projekt ustawy stanowi dodatkowo wyjście naprzeciw niedoborowi pracowników w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, wynikających z niskiego poziomu wynagrodzeń w tych grupach zawodowych.

Proponowana regulacja umożliwi Radzie Ministrów przyjmowanie programów rządowych, które będą mogły zapewniać wsparcie finansowe określonych pracowników pomocy społecznej, pracowników systemu pieczy zastępczej i wsparcia rodziny, którzy w większości są pracownikami samorządowymi, oraz określonych pracowników samorządowych instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zaproponowane zmiany mają na celu umożliwienie wprowadzenia rządowych programów dofinansowania wynagrodzeń oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń określonych pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, a także określonych pracowników systemu pieczy zastępczej i wspierania rodziny oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 prowadzonych przez samorządy.

Zgodnie z proponowanymi przepisami możliwe będzie przyjęcie programów, które dofinansują jednostkom samorządu terytorialnego wynagrodzenia pracowników oraz sfinansują koszty składek od wynagrodzeń z tego tytułu.

Zaproponowane rozwiązanie umożliwiające przyjmowanie przez Radę Ministrów programu dofinansowania kosztów wynagrodzeń gwarantuje adekwatność wynagrodzenia do wagi zadań realizowanych przez określonych pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz wzmocnienie prestiżu zawodowego tej grupy pracowników.

Przedmiotowy projekt ustawy w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, a także wsparcia kadr – osób zatrudnionych w samorządowych żłobkach, klubach dziecięcych albo jako opiekun dzienny, umożliwia Radzie Ministrów

przyjęcie programów dofinansowania wynagrodzeń oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń określonych osób zatrudnionych przez jednostki samorządu terytorialnego realizujące zadania własne w tych obszarach.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Systemy pomocy społecznej, pieczy zastępczej i wsparcia rodziny oraz wsparcia opieki nad dziećmi do lat 3 w Europie są zróżnicowane. Zasadniczo ich charakter zależy od przyjętego w poszczególnych krajach modelu usług społecznych.

W wielu dokumentach organizacji międzynarodowych, w tym Unii Europejskiej, wymienia się rozwój usług społecznych jako ważny cel realizowanej polityki społecznej, który powinien stanowić priorytet w działaniach państw przez tworzenie strategii i programów rozwoju usług społecznych i socjalnych.

W wielu krajach europejskich system pieczy zastępczej funkcjonuje jako system odrębny od powszechnego systemu wsparcia obywateli – tzw. child welfare system, w innych natomiast jest jego komplementarnym elementem – welfare system (odpowiednik systemu pomocy społecznej). Brak jednego dominującego rozwiązania wynika ze specyfiki poszczególnych krajów, w tym liczby dzieci wymagających opieki, stopnia zaangażowania społecznego, doświadczenia historycznego czy też zyskiwania na popularności optyki pajdcentrycznej w systemach odnoszących się do rodzin. Biorąc pod uwagę powyższe, należy wskazać, iż specyfika polskiego systemu pomocy społecznej, opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej wymaga opracowania regulacji szczególnych, dopasowanych do polskich realiów i potrzeb, a także powiązanych z charakterystycznym dla Polski systemem świadczeń o charakterze powszechnym.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Gminy/Ośrodki pomocy społecznej	2 477	Gminy – GUS – stan na 1 stycznia 2024 r. https://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/jednostki-terytorialne/podzial-administracyjny-polski/	ustanowienie programu rządowego
Powiaty	314 powiatów i 66 miast na prawach powiatu	GUS – stan na 1 stycznia 2024 r. https://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/jednostki-terytorialne/podzial-administracyjny-polski/	ustanowienie programu rządowego
Urzędy Wojewódzkie	16	Dane administracyjne	ustanowienie programu rządowego
Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej	16	Dane za rok 2022 ¹	ustanowienie programu rządowego
Pracownicy socjalni	22 309	Dane za rok 2022	ustanowienie programu rządowego
Pracownicy zatrudnieni w Regionalnych Ośrodkach Polityki Społecznej	1 007	Dane za rok 2022	ustanowienie programu rządowego
Pracownicy zatrudnieni w Powiatowych Centrach Pomocy Rodzinie	7 424	Dane za rok 2022	ustanowienie programu rządowego
Pracownicy zatrudnieni w Ośrodkach Pomocy Społecznej	53 255	Dane za rok 2022	ustanowienie programu rządowego
Pracownicy zatrudnieni w Domach Pomocy Społecznej	54 710	Dane za rok 2022	ustanowienie programu rządowego
Pracownicy zatrudnieni w Ośrodkach Wsparcia	16 223	Dane za rok 2022	ustanowienie programu rządowego

¹ Sprawozdanie MRiPS-06 – „Wybrane jednostki organizacyjne pomocy społecznej i inne jednostki pomocy społecznej oraz zatrudnienie w systemie pomocy społecznej” za styczeń–grudzień 2022 r.

(w tym: środowiskowe domy samopomocy)			
Pracownicy zatrudnieni w Placówkach Specjalistycznego Poradnictwa	208	Dane za rok 2022	ustanowienie programu rządowego
Pracownicy zatrudnieni w Ośrodkach Interwencji Kryzysowej	939	Dane za rok 2022	ustanowienie programu rządowego
Pracownicy zatrudnieni w gminnych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	32 000 (w 2024 r.)	Szacunek na podstawie danych sprawozdawczych za rok 2022	ustanowienie programu rządowego
Asystenci rodziny zatrudnieni na podstawie umów o pracę	3 230	Sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	ustanowienie programu rządowego
Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnieni na podstawie umów o pracę	1 798	Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	ustanowienie programu rządowego
Pracownicy placówek opiekuńczo-wychowawczych	12 377	Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	ustanowienie programu rządowego
Osoby zatrudnione do pomocy w rodzinach zastępczych zawodowych i rodzinnych domach dziecka na podstawie umowy o pracę	27	Szacunek na podstawie sprawozdania rzeczowo-finansowego z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	ustanowienie programu rządowego
Pracownicy regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych	419	Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	ustanowienie programu rządowego
Pracownicy interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych	94	Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	ustanowienie programu rządowego
Pracownicy placówek wsparcia dziennego	5000	Szacunek na podstawie sprawozdań rzeczowo-finansowe z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	ustanowienie programu rządowego

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy nie podlega konsultacjom społecznym, opiniowaniu ani uzgodnieniom międzyresortowym – wniosek o zastosowanie trybu odrębnego z pominięciem etapu uzgodnień i konsultacji (§ 98 i § 99 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													

budżet państwa – podatek PIT												
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych – składki emerytalno-rentowe												
Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych												
Narodowy Fundusz Zdrowia – składki zdrowotne												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
Fundusz Pracy												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych – składki emerytalno-rentowe												
Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych												
Narodowy Fundusz Zdrowia – składki zdrowotne												
Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanych przepisów ustawy nie będzie generować dodatkowych skutków dla budżetu państwa.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanych przepisów ustawy nie będzie generować dodatkowych skutków dla budżetu państwa.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)				
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	0			
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	0			
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0	0			
	(dodaj/usuń)											
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Wejście w życie projektu ustawy nie będzie miało wpływu na duże przedsiębiorstwa.										
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wejście w życie projektu ustawy nie będzie miało wpływu na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.										
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Wejście w życie projektu ustawy wpłynie na podwyższenie poziomu wynagrodzeń pracowników.										
	(dodaj/usuń)											
Niemierzalne	(dodaj/usuń)											
	(dodaj/usuń)											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń												

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegółowy w odwrotnej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Regulacja nie wpływa bezpośrednio na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja realizacji wprowadzonych zmian będzie dokonana po zakończeniu roku budżetowego, w którym realizowano program.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		